

Wat is er toch met zaterdagen, deel 4...

Analyse van Lex: strandweer met een paraplu en soms stevige onweersbuien. En weer is het knudde met vellen v.w.b. de wind, zoals al zoveel zaterdagen.

Warm, benauwd weer waar het voor de molenaar als hij draaien wil uitkijken geblazen is met dit weertype, Wind uit uiteenlopende richtingen. Een piepklein H-tje boven het Kanaal, enkele L-etjes boven Spanje, Polen en de Atlantische Oceaen lijken allemaal niet erg actief. Wel is er een interessante ontwikkeling net boven ons namelijk de zogenaamde *warme convergentiestromen*, luchtmassa's die opstijgen en heel snel buien kunnen vormen. Ik heb er een symbolenoverzichtje van bijgevoegd.

Het KNMI vindt er dit van: *zaterdag overdag maakt vooral het noorden nog kans op wat regen. Van het zuidoosten uit klaart het in de middag geleidelijk op, maar in het noordwesten en noorden blijft het bewolkt. De middagtemperaturen lopen uiteen van 15°C op de Wadden tot lokaal 23°C in het zuidoosten. De wind is zwak, aan zee en op het IJsselmeer matig en draait in de loop van de middag naar het noordwesten. (Bron: KNMI)*

Vragen over het huiswerk

Lezen H6 6.5.0 t/m 6.5.5 (oud: 6.5.0 t/m 6.5.5)

1. Welke zeilvoering kunnen we belast en welke onbelast voeren?
2. Welke molen heeft geen wielen?
3. Welke functie hebben wielen in een molen?
4. In welke molen zitten de meeste wielen en in welke de minste (buiten de tjasker)?
5. Noem de onderdelen van het bovenwiel.
6. Waar dient een borgspijker voor?
7. Wat is een dol?
8. Wat is het verschil tussen een gewone staaf en een schietstaaf?
9. Waarom moet een staaf eigenlijk worden gedraaid?
10. Welke wielen hebben soms een dubbele rij kammen en waarom?
11. Noem het belangrijkste kenmerk van een lantaarnwiel.
12. Op welke plaats worden schijflopen en lantaarnwielen gebruikt?
13. Op welke manier kunnen de kammen in het takrad worden bevestigd?
14. Wat is een sterrewiel voor een wiel?
15. **(H)** Het is broeierig warm weer met vlagerige wind uit ZO en bewolkt. Op welke manier ga je aan het draaien?

Antwoorden bij de vragen over het huiswerk

Lezen H6 6.5.0 t/m 6.5.5 (oud: 6.5.0 t/m 6.5.5)

1. Welke zeilvoering kunnen we belast en welke onbelast voeren?
Volgens de weerkaart zullen we belast niet kunnen draaien. Onbelast met alles ervoor of 2 volle en 2 halve zal net gaan.
2. Welke molen heeft geen wielen?
De tjasker.
3. Welke functie hebben wielen in een molen?
Zij brengen de kracht van het gevlucht (of het water) over op de aan te drijven werktuigen.
4. In welke molen zitten de meeste wielen en in welke de minste (buiten de tjasker)?
De oliemolen heeft wel elf wielen en de standerd heeft er tenminste 2, meestal 3.
5. Noem de onderdelen van het bovenwiel.
Voor- en achtervelgen, spouw- en kruisarmen, plooistukken, soms belegstukken als voering, kamgaten met kammen.
6. Waar dient een borgspijker voor?
Een borgspijker wordt achter een kamwig in de velg geslagen om te voorkomen dat een kam zich kan loswerken.
7. Wat is een dol?
Een dol is een ronde kam die wordt gebruikt bij licht aandrijfwerk (bijv. de bolspil in de oliemolen)
8. Wat is het verschil tussen een gewone staaf en een schietstaaf?
De gewone staaf heeft aan beide zijden een vierkant deel waarmee hij in de boven en onderplaat zit. Hij kan in 8 verschillende standen worden ingeklemd, maar dan moet het wiel wel uit elkaar worden genomen. De schietstaaf heeft een vierkant en een rond deel. Hij kan door de bovenplaat heen gestoken worden en dan vastgezet, hij kan in 4 verschillende standen worden bevestigd.
9. Waarom moet een staaf eigenlijk worden gedraaid?
Op den duur treedt er slijtage op en door een kwart slag te draaien gaat de staaf weer een tijdje mee.
10. Welke wielen hebben soms een dubbele rij kammen en waarom?
Sommige onderbonkelaars van poldermolens hebben een dubbele rij kammen voor zg. licht en zwaar werk. Bij vrij draaiende onderbonkelaar liggen de kammen van het vjzelwiel precies tussen de rijen van de onderbonkelaar in.

11. Noem het belangrijkste kenmerk van een lantaarnwiel.
Het lantaarnwiel is een schijfloop die hoger is dan breed waardoor hij op een ouderwetse lantaarn lijkt.
12. Op welke plaats worden schijflopen en lantaarnwielen gebruikt?
Overall waar een spil op- of neer wordt bewogen worden schijflopen gebruikt bijv. steenspinnen. Ze zijn sterker dan kamwielen door hun boven en onderplaat.
13. Op welke manier kunnen de kammen in het takrad worden bevestigd?
Kammen kunnen vast ingelaten zitten in de velg of met losse dammen tussen de twee velgen.
14. Wat is een sterrewiel voor een wiel?
Een sterrewiel of varkenswiel wordt gebruikt in de standerdmolen (luiwerk) en in de paltrok (aandrijving krukas), ze hebben de kammen naar buiten gericht staan.
15. **(H)** Het is broeierig warm weer met vlagerige wind uit ZO en bewolkt. Op welke manier ga je aan het draaien?
Met broeierig weer en wind vanuit het ZO is de kans op plotselinge onweersbuien erg groot. Maak er dus een gewoonte van om meer buiten dan binnen te zijn en constant de lucht in de gaten te houden, OOK VANUIT DE ANDERE RICHTINGEN.

Symbolen weerkaart

